

Aansprakelijkheid bij stages

Algemeen

Artikel 6:170 BW bepaalt dat een werkgever aansprakelijk is voor een ondergeschikte. Door expliciet te spreken over een ondergeschikte heeft de wetgever beoogd dat de werkgever altijd aansprakelijk is voor personen die opdrachten voor hem uitvoeren. Dit hoeven niet persé personen met een vast dienstverband zijn, het gaat hier ook om personen met een tijdelijk dienstverband, inleenkrachten en vrijwilligers. Het is dit artikel dat stagiaires gelijk stelt met werknemers. Het is voor de werkgever mogelijk deze aansprakelijkheid, middels een stageovereenkomst over te hevelen naar de onderwijsinstelling voor de onrechtmatige daden van de leerling. Dat wil zeggen: voor de daden welke een leerling zelfstandig uitoefent. Hierbij gaat het niet om de werkzaamheden welke hij in opdracht van de werkgever uitvoert.

Indien de stagebiedende organisatie de verantwoordelijkheid wenst over te dragen aan de onderwijsinstelling, dient de school op dit punt wel een clause op te nemen in de stageovereenkomst. Wij adviseren om de volgende clause op te nemen:

“De school vrijwaart de stageverlener tegen eventuele aanspraken van derden op grond van artikel 6:170 BW wegens fouten van de stagiaire tijdens de uitoefening van de stagewerkzaamheden voor de stageverlener. De school is aansprakelijk voor schade toegebracht aan de stageverlener door een onrechtmatige daad van de stagiaire tijdens de uitoefening van de stagewerkzaamheden voor de stageverlener. Deze vrijwaring en aansprakelijkheid gelden uitsluitend indien en voorzover de aansprakelijkheidsverzekering van de school daarvoor dekking biedt.”

Met betrekking tot de zorgplicht stelt de wet eisen aan de werkgever welke dwingend zijn. De zorgplicht is geregeld in artikel 7:658 BW. Dit artikel heeft met name te maken met letselschade welke een ondergeschikte (in dit geval een stagiair) kan oplopen tijdens het uitvoeren van de stage. Deze bepaling is dwingend en kan door de werkgever niet middels een overeenkomst worden overgeheveld op een andere rechtspersoon. Indien bijv. de stagebiedende organisatie dit uitsluit in een overeenkomst met de onderwijsinstelling zal de rechter dit afdoen als een onredelijk bezwarend beding voor de ondergeschikte (stagiair) en de stagiair de mogelijkheid geven de schade te verhalen op de stagebiedende organisatie. De stagiair heeft ook de mogelijkheid de stagebiedende organisatie aansprakelijk te stellen op basis van een onrechtmatige daad, waarbij de aansprakelijkheid gelieerd zal zijn aan artikel 7:658 BW. Hierbij zal dan gekeken worden of de school een verantwoorde opdracht heeft gegeven. Deze laatste aansprakelijkheidsstelling is voor de stagiair moeilijker gehonoreerd te krijgen.

Verzekering

Werkoriëntatieprojecten en -opdrachten

Onder de stageverzekering is gedekt de aansprakelijkheid van leerlingen tijdens werkoriëntatieprojecten en -opdrachten. Deze mogen niet langer duren dan 15 werkdagen. Bovendien moet het gaan om het verrichten van eenvoudige werkzaamheden onder begeleiding.

Bij werkoriëntatieprojecten en -opdrachten wordt de aansprakelijkheid aangenomen voor schade die is toegebracht door leerlingen, als de aansprakelijkheid hiervoor niet apart is geregeld in een stageovereenkomst waarin men heeft opgenomen af te wijken van artikel 6:170 BW.

Stages en leerwerktrajecten

Ook meeverzekerd in de stageverzekering is de aansprakelijkheid van de leerlingen voor schade aan het stageadres, of aan derden toegebracht tijdens stageactiviteiten. Deze regeling geldt vanaf het moment dat de stagiair (voor het verrichten van de stageactiviteiten) op het stageadres is aangekomen tot het moment dat hij of zij (na het beëindigen van de activiteiten) het stageadres verlaat.

Verder is meeverzekerd de aansprakelijkheid van de onderwijsinstelling bij de activiteiten van de stagiaires en stagedocenten tijdens de uitoefening daarvan. Dit geldt voor stages die langer dan 15 dagen duren. Voor de toepassing van deze bepaling wordt een stageovereenkomst (of leer/werkovereenkomst) opgesteld.

Als in genoemde overeenkomst, conform lid 2 van artikel 7:661 BW wordt afge-
weken

van lid 1 van artikel 7:661 BW zal er slechts dekking bestaan als er aansprakelijkheid

bestaat op grond van artikel 6:162 BW. Dit komt er in het kort op neer dat er alleen dekking is als de stagiair een onrechtmatige daad pleegt conform artikel 6:162 BW.

Vorderingen van regresnemende verzekeraars van de stagebiedende organisatie vallen buiten de dekking. Dat wil zeggen dat als de verzekeraar van de stagebiedende organisatie de schade heeft vergoed, de school deze schade niet nog eens kan verhalen op haar verzekering.

Gebruik van motorrijtuigen tijdens stages en leerwerktrajecten

Deze dekking in de stageverzekering is secundair, dus uitsluitend van kracht als de schade niet op een andere verzekering verhaalbaar is. U zult in de onderstaande gevallen eerst een beroep moeten doen op de verzekering van de stagebiedende organisatie.

Meeverzekerd voor aansprakelijkheid van stagiaires voor schade veroorzaakt door, met of aan:

- tractoren of zelfrijdend landbouwmaterieel (al dan niet met daaraan gekoppelde objecten of ander niet gekentekend werkmaterieel), mits de schade is toegebracht door de stagiaire en verband houdt met de stagewerkzaamheden.

- motorrijtuigen in het bedrijf of op het terrein van de stagebiedende organisatie, die toebehoren aan, of onder het beheer zijn van de stagebiedende organisatie, mits de schade is toegebracht door de stagiaire en verband houdt met de stagewerkzaamheden tijdens het gebruiken en/of besturen van dat motorrijtuig in het bedrijf of op het terrein van de stagebiedende organisatie.

Voor bovengenoemde 2 punten geldt dat er geen dekking is als de schade is ontstaan op de openbare weg.

Ook voor stages waarbij gebruik wordt gemaakt van motorrijtuigen dient een stageovereenkomst (of leer/werk overeenkomst) te zijn opgesteld.

Indien in genoemde overeenkomst, conform lid 2 van artikel 7:661 BW wordt afgeweken

van lid 1 van artikel 7:661 BW zal er slechts dekking bestaan als er aansprakelijkheid

bestaat op grond van artikel 6:162 BW. Dat betekent eenvoudig gezegd dat er alleen dekking is als de stagiair een onrechtmatige daad pleegt conform artikel 6:162 BW.

Vorderingen van regresnemende verzekeraars van de stagebiedende organisatie vallen

buiten de dekking. Dat wil zeggen dat als de verzekeraar van de stagebiedende organisatie de schade heeft vergoed, de school deze schade niet nog eens kan verhalen op haar verzekering.

Voor aansprakelijkheid voor schade **door/met** bovenbedoelde motorrijtuigen geldt dat de

dekking alleen van toepassing is

- voor het meerdere boven het bedrag dat de verzekerde (= de stagebiedende organisatie) krachtens de wet verplicht is om te verzekeren.
- voor het meerdere boven het bedrag dat verzekerd is, als de schade de omvang van de verplichte verzekering overschrijdt.

Verder is onder deze dekking eventueel verlies van no-claimkorting als gevolg van een door de stagiair toegebrachte schade gedekt (rekening houdend met het genoemde eigen risico), tot een maximum bedrag van € 12.500 per aanspraak.

De dekking van deze verzekering is geen verzekering in de zin van de WAM (Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen). Dit is van belang omdat de wetgever dwingend heeft bepaald dat de eigenaar of houder van een motorrijtuig altijd aansprakelijk is voor schade die is gepleegd door of met zijn motorrijtuig, ook als men iemand laat rijden. Een stagebedrijf kan deze aansprakelijkheid dus nooit afwentelen op de stagiair of de school.

Ten aanzien van aansprakelijkheid voor schade **aan** bovenbedoelde motorrijtuigen geldt het volgende. Deze dekking geldt tot een maximum bedrag van € 12.500 per aanspraak. Hieronder is ook verzekerd eventueel verlies van no-claimkorting als gevolg van een door de stagiair toegebrachte schade. Ook hier-

voor geldt dat deze dekking alleen van kracht is als de schade niet op een andere verzekering verhaalbaar is.

Beschrijving wetsartikelen

De WAM (Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen) geeft een omschrijving van wat men onder een motorrijtuig dient te verstaan. Tevens bepaalt deze wet dat de bezitter van het motorrijtuig en degene aan wie het kenteken voor een motorrijtuig is opgegeven, verplicht is voor het motorrijtuig een aansprakelijkheidsverzekering (WA) te sluiten.

Artikel 6:162 BW bepaalt dat degene die een onrechtmatige daad pleegt waardoor een ander (een derde) schade lijdt, verplicht is deze schade te vergoeden. Er is sprake van een onrechtmatige daad als:

- De daad aan de dader toegerekend kan worden. Dat is het geval als de daad te wijten is aan schuld van de dader of aan een oorzaak die conform de wet of de maatschappelijke opvattingen voor zijn rekening komt.
- De daad onrechtmatig is, dat wil zeggen inbreuk maakt op het recht van een ander of ingaat tegen een wettelijke bepaling.
- Er sprake is van schade.
- Er sprake is van een causaal verband: de schade moet rechtstreeks voortvloeien uit de daad.

Artikel 6:170 BW stelt de werkgever risicoaansprakelijk voor fouten van zijn ondergeschikten. Omdat de wet spreekt over ondergeschiktheid, hoeft er geen sprake te zijn van een vast dienstverband. Ook een inleenkracht of een stagiair zijn ondergeschikten waarvoor de werkgever (= stagebiedende organisatie) aansprakelijk is. Risicoaansprakelijkheid wil zeggen dat het risico van schade wordt toegerekend aan degene die volgens de wet de aansprakelijkheid draagt.

Artikel 7:658 BW komt er op neer dat de werkgever aansprakelijk is voor schade die de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden lijdt, tenzij de werkgever aantoonbaar dat hij zijn verplichtingen is nagekomen om te voorkomen dat de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden schade lijdt, of dat de schade in belangrijke mate het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer.

Artikel 7:661 BW lid 1 is verwant aan artikel 6:170 BW en bevat een uitzondering op de hoofdregel dat degene die de schade toebrengt daarvoor ook aansprakelijk is. Het artikel keert deze regel om door te bepalen dat de werknemer niet aansprakelijk is voor schade aan de werkgever of aan derden, tenzij de schade een gevolg is van zijn opzet of bewuste roekeloosheid. De werkgever dient de opzet of bewuste roekeloosheid te bewijzen.

Artikel 7:661 BW lid 2 hierin is vastgelegd dat de regel uit in lid 1 van dit artikel dwingend recht bevat en dat hiervan alleen mag worden afgeweken via een schriftelijke overeenkomst. Daarnaast wordt de eis gesteld dat de werknemer verzekerd is.

Eerst polisvoorwaarden

De polisvoorwaarden en polisteksten prevaleren altijd boven deze uitleg over de stageverzekering. Ook aan de uitleg van de wetsartikelen kunnen geen rechten worden ontleend.